

POBLACIÓ

Terres de l'Ebre, el cel a la terra

Recentment l'Institut d'Estadística de Catalunya ha publicat la projecció de població municipal de Catalunya per a l'any 2041, en base al cens de l'any 2021. Són dades a què l'IDES-CAT ja ens té acostumats: fa uns anys que són recurrents, especialment, aquelles dades relatives també a la població activa. Atès que es parla de projeccions, es plantegen tres escenaris diferents: un escenari baix, un de mitjà -que és l'escenari que pretén reflectir l'evolució que es considera més probable del creixement i l'estructura demogràfica, d'acord amb les dades recents- i un d'alt. A grans trets, la primera conclusió a simple vista és que Catalunya guanyarà població en termes generals llevat de l'escenari baix, en què es regularia fins a xifres de població de l'any 2018. I a casa nostra? Les Terres de l'Ebre, que en dades del 2021 tenien 181.390 habitants, podrien recular en un escenari baix fins als 168.736, però incrementarien població en un escenari mitjà -tot i que de forma minsa- fins als 183.698, i en un escenari alt podríem arribar als 196.080 habitants. En definitiva, seguirien la tendència projectada de forma global per al nostre país.

Si anem a concretar i analitzar de forma més detallada aquestes dades per al nostre territori, es fa evident una tendència clara: la Terra Alta i la Ribera d'Ebre són les dos comarques que més patiran la reducció de població, en contraposició al Baix Ebre i el Montsià, on les projeccions mitjanes i altes auguren una pujada de població considerable en alguns casos. És important entendre una conclusió d'aquesta dinàmica poblacional: el sud de Terres de l'Ebre guanya pes en relació amb el nord i l'interior. Sobretot, els municipis costaners són els que capitalitzaran aquesta pujada, i és el node Tortosa-Ampostà la Ràpita la que tindrà un increment preponderant de pes poblacional. Estem davant un degoteig en la pèrdua de població del nostre àmbit rural que es va desplaçant a la costa. Tal com dèiem abans, la mateixa anàlisi i conclusió que es podria fer per al conjunt de Catalunya.

Així que, després de l'anàlisi, podríem concloure que les Terres de l'Ebre les hauríem de situar a la part de la Catalunya que es va buidant, de la Catalunya rural que perd població de forma sagnant, d'un territori depressiu. I la meua resposta és clara. No.

Deixeu-me que us expliqui.

Per elaborar aquestes projeccions de població es tenen en compte uns components concrets: la fecunditat, l'esperança de vida, la migració amb la resta d'Espanya, la migració amb l'estranger i la migració interna. Només es tenen en compte components estrictament demogràfics, i no pas territorials. El territori incorpora totes les relacions socials vinculades a la dimensió espacial i els seus usos, especialment les activitats econòmiques, la connectivitat i les relacions pròpies com a sistema natural. I aquí és on les Terres de l'Ebre podem canviar la tendència.

És important treballar per tenir un territori modern, un territori que ens agradi als qui el vivim i sentim, i a la gent que cerca bons llocs per establir-se. Hem deixat de ser el sud de Catalunya per entendre que la nostra localització i característiques ens situa com un pol d'influència interessant, per viure i treballar. Compartim un projecte que aposta de forma integral perquè les Terres de l'Ebre siguin el rebost de Catalunya i no pas l'abocador. Per això són tan necessaris els canvis que s'estan produint actualment: cal una aposta decidida per en-

tendre que les Terres de l'Ebre som un tot i no pas quatre comarques, que el riu ens vertebrarà a tots per igual, que ens cal equilibrar una balança d'oportunitats entre la costa i l'interior. Ens calen polítiques valentes que tirin endavant la necessitat de preservar el delta de l'Ebre, sense línies de rendició. Ens cal una aposta decidida per trobar noves oportunitats per als municipis que s'han vist afectats pels monocultius industrials, hem de ser capaços d'entendre que no podem competir contra territoris que ja són competents i, per tant, necessitem que els municipis de la Ribera d'Ebre i la Terra Alta disposin dels recursos econòmics que els ajudin a revertir la situació de pèrdua poblacional que marca la projecció, i així reforçar el triangle Flix-Gandesa-Móra d'Ebre. Ens cal una política integral que defensi un model de desenvolupament territorial, com a Reserva de la Biosfera que som, basat en un sector primari digne i de valor afegit, en un sector industrial emmarcat en la innovació i la competitivitat i d'un sector terciari on les bondats del nostre medi excepcional ens faci dignes de ser gaudits per tothom de forma sostenible. I alhora, treballar per deixar

de ser el territori que està a una o dos hores de les altres centralitats, apostant per reforçar els serveis i les infraestructures que ens han de situar, com a mínim, on ens mereixem com a territori solidari que sempre hem estat: a la mateixa alçada que la resta dels territoris competents del país.

Deia l'escriptor polonès Stanislaw Jerzy Lec que "aquell qui busca el cel a la terra és que s'ha adormit a la classe de geografia". Poca raó li fa falta més: ningú ens vindrà de fora sinó que som nosaltres, les nostres accions i projectes, les nostres polítiques i el nostre compromís, juntament amb el nostre treball diari, els que hem de contribuir a canviar i podem canviar les Terres de l'Ebre per deixar de ser un territori de la Catalunya buida, per passar a ser importants en la Catalunya pròspera i moderna del segle XXI.